

GİRİŞİMSEL DAVRANIŞLARIN EVRİMİ: YEREL VE BOYLAMSAL BİR ARAŞTIRMA

Ramazan Uygun

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Biga İ.İ.B.F.

Arş.Grv. Dr.

kahramanuygun@gmail.com

İsmail Elagöz

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Biga İ.İ.B.F.

Yrd.Doç.Dr.

ismailelagoz@comu.edu.tr

Özet

Literatürde yer alan çalışmalarda araştırmacılar, genellikle tek disiplinli bakış açıları ile girişimsel dinamikleri analiz etmektedirler. Sadece örgüt formlarının evriminin incelenmesi, girişimciliğin baş aktörü olan girişimcinin dışlanması neden olmaktadır. Diğer taraftan girişimciyi, çevresini dışlayarak atomik karar alan birey bazında inceleyen çalışmalarda ise girişimcinin faaliyette bulunduğu çevrenin dinamikleri ihmal edilmektedir. Ancak girişimciliğin araştırılması çok disiplinli yaklaşımları gerektirmektedir. Bu nedenle araştırmada girişimci ve davranışları temel analiz birimi olmakla birlikte yerleşik olduğu bağlam da dikkate alınmış ve çalışma bu kapsamda tasarlanmıştır. Veri toplama yöntemi olarak arşiv kayıtlarından ve mülakat tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmada arşiv kayıtlarından elde edilen veriler Biga ekolojisinde son 50 yıl içinde gerçekleştirilen girişimsel davranışların tespitinde kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Bölgesel inceleme, Boylamsal araştırma

Alan Tanımı: İşletme (Girişimcilik)

THE EVOLUTION OF ENTREPRENEURIAL BEHAVIOURS: A REGIONAL AND LONGITUDINAL RESEARCH

Abstract

Researchers analyse entrepreneurial dynamics in studies appearing in the literature generally reflecting perspectives focused on one discipline. Exploring only evolution of organizational forms results in isolation of the entrepreneur,

leading actor of the entrepreneurship. On the other hand, dynamics of entrepreneur's operational environment are ignored in studies which view the entrepreneur as an individual who precludes his environment and makes atomic decisions. However entrepreneurship researchs require multidisciplinary perspectives. For this reason, entrepreneur and his behaviours are chosen as the basic unit of analysis, besides the context which he embedded is also taken into consideration in this study. Archival records and interviews are used as data collecting methods. Data derived form archives used to determine entrepreneurial behaviours in the last 50 years retrospectively in Biga ecology.

Keywords: *Entrepreneurship, Regional study, Longitudinal research*

JEL Code: L-26

1. GİRİŞ

Girişimci kavramı, tarihçiler, iktisatçılar ve sosyologlar tarafından defalarca tanımlanmıştır (KetsDeVries,1977:36). Ancak girişimcilik alanında ortaya konan yüksek yayın miktarına rağmen henüz genel olarak kabul edilmiş bir girişimcilik teorisi (Gartner,2001:28;Carland ve diğerleri,1988:33) ve araştırmacılar arasında girişimcilik fenomeninin doğası hakkında bir görüş birliği bulunmamaktadır (Hornaday,1992:12). Her bir disiplin, girişimciliği açıklama adına, kendine özgü görüşlere sahiptir ve girişimcilik alanında disiplinler arası bakış açıları yerine daha çok tek disiplinli bakış açıları bulunmaktadır (Gartner,2001:28). Girişimcilik araştırmaları, sağlam bir teori tarafından oturtulmuş somut bir çerçeveye ihtiyaç duymaktadır (Krueger,2000:6). Fakat, girişimciliğin disiplinler arası bakış açıları gerektirmesi ve tamamen farklı alanlardan kavram ve yöntemleri birleştirme gerekliliği araştırmacılar için zorluk yaratmaktadır (Bygrave ve Churchill,1989:9).

1.1. Yerel Piyasalarda Girişimsel Davranışlar ve Literatür İncelemesi

Yerel piyasada faaliyette bulunan girişimcilerin kendilerine özgü bir biçimde fırsatları tanımladıkları görülmektedir. Bu çerçevede özellikle yerel düzeydeki girişimcilik değerlerinin ortaya konması akademik açıdan büyük bir önem taşımaktadır. Yerel düzeyde bu değerlerin anlaşılması hem ulusal hem de uluslar arası alanda iş olanaklarının ve işbirliği fırsatlarının daha rasyonel bir biçimde değerlendirilmesine fırsat verecektir. Bununla birlikte yerel düzeydeki zengin bilgi birikiminin de ortaya konmasını sağlayacaktır. Girişimcilikle ilgili olarak geliştirilen modeller global düzeyde olduğu için özellikle yerel düzeydeki bilgi birikimini açıklamada ve değerlendirmede güvenilirlik ve geçerlilik açısından sorun oluşturmaktadır. Bu tür bir çalışma akademik açıdan da sağlıklı bir biçimde bilgi yapısına ulaşma olanağı verdiğinden araştırma sürecini ve sonuçlarını daha

bilimsel (güvenilir ve geçerli) analiz etme fırsatı vermektedir. Girişimcilik modellerinden elde edilen değişkenlerin yerel düzeydeki girişimciliği açıklamada kullanılması özellikle evrensel girişimcilik literatürüne farklı ve orijinal bilgilerin aktarımına fırsat sağlayacaktır.

Girişimcilik fenomenini araştıran çalışmalardaki temel motivasyon girişimcilerin, girişimci olmayan bireylerden farklı olduklarını kanıtlamaktır (Gartner,1985:696). Bu farklılığı ortaya koymak için ilk dönem çalışmalar genellikle girişimcinin kişiliğine odaklanmışlardır (Naffziger ve diğerleri,1994:29). Girişimciyi, girişimci olmayanlardan ayırt eden kişilik özelliklerinin tespit edilmeye çalışılması, 1970 ve 1980’li yıllarda tercih edilen bir araştırma konusu olmuştur (Morris ve diğerleri,1994:22). Girişimcinin kişilik özelliklerinin tespiti araştırmalarına göre girişimcilerin işletme kurmalarını ve başarılı olmalarını sağlayan ortak kişilik özellikleri belirlenebilmekte ve bu özellikler ile girişimsel davranış arasında ilişki kurulabilmektedir (Jenks,1950:92). Ancak girişimciye yüklenen bu kişilik özelliklerinin sayısı neredeyse sonsuzdur (Powell ve Bimmerle,1980:34). Kişilik özellikleri araştırmalarının başarısızlığı (Mitchell ve diğerleri,2002:93) ve bu araştırmalardan ortaya çıkan tartışmalı bulgular ve çıkarımlar dikkati, bu özelliklerin incelenmesinden uzaklaştırarak, sürecin incelenmesine yöneltmiştir. Girişimciliğin bağlamsal bir fenomen olduğuna dair açıklamalar bulunsa da, bağlamsal koşulların bir araya gelmesi bile tek başına yeni bir girişimin yaratılmasına yetmemekte girişimci birey, karışıklık ve kaostan uzak yeni bir organizasyon kurmak için etkileyici bir dizi yeteneklerini harekete geçirmektedir (Herron ve Sapienza,1992:50). Yeni kurulan işletmeler çevresel koşulların zorlama ya da rastgele oluşturdukları yan ürünler değildir. Aksine bireylerin niyetlerinin ve eylemlerinin doğrudan sonuçlarıdır. Ancak çevresel koşulların işletme kurma eyleminde bireyden sonra yer alması çevrenin bir fırsat kaynağı olarak önem taşımadığını ya da birey ve çevre arasında bir etkileşimin var olmadığını göstermemektedir (Shook ve diğerleri,2003:380). Çalışma kapsamında girişimsel davranış, Gartner (1989)’dan yola çıkılarak, işletme kurma, devir ya da satın alma olarak tanımlanmaktadır.

2. METODOLOJİ

Tüm araştırma yöntemleri fenomenlerle ilgili bilgi elde etmek için sınırlı fırsatlar sunmaktadır. Bütün yöntemler kanıt toplama ve analiz etme için diğerlerinde bulunmayan farklı imkanlara sahiptir ancak her yöntemin de kendine has kısıtları bulunmaktadır. Çeşitli yöntemlerin değişik kısıtları, farklı yöntemlerin bir arada kullanılması ile aşılabılır (McGrath,1994:154). Birden fazla yöntem kullanılarak tüm araştırma süreci güçlendirilebilir, daha zengin veriye ulaşılabilir, bulguların

daha derin biçimde yorumlanması sağlanabilir (Pearce 2002: 104). Bu çerçevede çalışmada, zengin veri elde etme imkanı, araştırmanın tarihsel özellik arz etmesi açısından nitel araştırma perspektifi benimsenmiştir ve veri toplama yöntemi olarak arşiv kayıtlarından ve yarı yapılandırılmış mülakat tekniğinden yararlanılmıştır.

2.1. Örneklemin Yapısı

Araştırma, Çanakkale'nin Biga ilçesi ile sınırlandırılarak bu ekoloji içerisinde yer alan girişimciler dikkate alınmıştır. Biga Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı girişimciler arasından kendi iş sahalarında öncü olanlar çalışma kapsamında değerlendirilmiştir. Örnekleme dahil edilen girişimciler kendi faaliyet alanlarında öncülük yapmış girişimcilerdir. Bölgeye farklı iş türlerini ve örgüt formlarını getiren bu girişimcilerin belirlenmesi amacıyla Oda yönetimi ile görüşülmüştür. Biga bölgesinde girişimsel fırsatların evrimine yönelik ip uçlarına ulaşmak için ise Biga Esnaf ve Sanatkarlar Odası kayıtlarına başvurulmuştur.

2.2. Veri Toplama ve Analiz Prosedürleri

Araştırmaya yönelik veri toplanması amacıyla arşiv kayıtları ve mülakat yöntemi birlikte kullanılmıştır. Arşiv kayıtlarından tespit edilen öncü girişimciler, kaybolan girişimsel fırsatlarda faaliyette bulunmuş olan girişimciler ile yarı yapılandırılmış mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Biga Ticaret ve Sanayi Odası ve Esnaf ve Sanatkarlar Odası verileri değerlendirilerek bölgede yaklaşık son 50 yılda gerçekleştirilen girişimsel davranışlar incelenmiştir. Araştırmada boylamsal bir yaklaşımla arşiv kayıtlarından elde edilen veriler öncelikle Biga ekolojisinde öncü girişimcilerin ve son 50 yıl içinde kaybolmuş girişimsel fırsatların tespitinde kullanılmıştır. Yine arşiv kayıtları kullanılarak bu iş alanlarında faaliyet göstermiş girişimciler belirlenmiştir. Bu girişimcilerle yarı yapılandırılmış mülakatlar gerçekleştirilerek veri toplanmıştır. Arşiv kayıtları ve mülakatlardan elde edilen veriler karşılaştırılarak uyumsuz verilerle yönelik girişimcilerle ek görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veri analizi çerçevesinde araştırmada, Creswell (2002)'de açıklanan nitel verilerin el ile analizi yöntemi kullanılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Girişimcilerin Fırsatları Tanımladığı Çevrenin Tarihsel Dinamikleri

Eski çağlardan beri işlek bir yol üzerinde olan Biga toprakları Asya ile Avrupa arasında bir geçiş yeri olmasından dolayı, tarih boyunca birçok uygarlığın etkisi altında kalmıştır. Bizans döneminde Pegai olarak adlandırılan Biga çevresinin, günümüzdeki kent merkezinin kurulumu ise Osmanlı zamanına dayanmaktadır

(1350 civarı). Biga'da 18. ve 19. yüzyılda girişimcilik faaliyetleri ve üretim alanları tarım ve hayvancılığa dayanmaktaydı. Bunlardan en belirleyici olanı zirai ürünler ve hayvancılığa dayanan dericilikti. Bu üretim alanları ilçe merkezindeki hanlarda ve bu hanların çevresindeki sokakların oluşturduğu çarşılar da yer almaktaydı. Saraçlar, semerciler, bakırcılar, nalbantlar çarşısı gibi ayrı çarşılar vardı. Karabiga, Çanakkale yarımadasının İstanbul köprüsü görevi görüyordu. 1900'lü yılların başında Marmara Bölgesinin en hareketli limanı İstanbul'dan sonra Karabiga'ydı. O dönemdeki ticaretin büyüklüğünü anlamak için Kırmızı Hanları anlatmak yeterli olacaktır. Kırmızı Hanlar 1900'lü yılların öncesinde yapılan 250-300 kişinin barınabileceği, atlarını, arabalarını ve yüklerini koyabilecekleri büyüklükte bir handı. Biga yöresine 1800'lerin ikinci yarısından itibaren Kafkas ve Balkanlar'dan göç yoluyla gelenler, merkeze bağlı bir çok köyün kurulumuna öncülük etmişlerdir (Gürsu,2001:11-55). 1920'li yıllarda Biga girişimcilik iklimine bakıldığında el sanatlarının daha çok Rumlar, Ermeniler ve Yahudiler tarafından uygulandığı Osmanlı insanının ise çobanlık, ziraatçılık, askerlik gibi işlerle uğraşmakta olduğu görülmektedir. 1925 yılında girişimcilik iklimi, Türkiye'deki Rumlar ile Yunanistan'daki Müslümanlar arasında yapılan mübadele sonucu büyük bir değişimle karşı karşıya kalmıştır. El sanatlarının baskın uygulayıcısı olanların yöreden ayrılmasıyla çobanlıkla uğraşan Türkler giyecek kepenek bile bulamamışlardır. Bunun üzerine el sanatları, esnafılık gibi mesleklerde ortaya çıkan boşluklar Türkleri bu iş alanlarında girişimde bulunmaya zorlamıştır. Hem yöresel ihtiyaçların karşılanma gerekliliği hem de ortaya çıkan nişlerin etkisiyle yörede Türkler, el sanatlarında, esnafılıkta girişimci rolünü üstlenmişlerdir. Mübadele sonrası girişimcilik ikliminde Türkler yerli girişimci olarak başrolü oynamaya başlamışlardır. Biga'da 1940'lı yıllarda başlayan dönemle birlikte her köyde bir mandıra olmak üzere 50'ye yakın mandıra bulunmaktaydı. Bu yıllarda hasırcılık, ayakkabıcılık, el tezgahı, dericilik Biga'da ön planda olan mesleklerdi. Karayollarının yapılması ile birlikte pazarın daralmaya başlaması bu meslek gruplarından önce ayakkabıcılar ve terzilerin sonra da kuyumcuların İstanbul'a gitmesine neden olmuştur. 1950'li yıllarda Ziraat Bankası açılmıştır. Bu yıllarda haftada bir pazar, yılda iki defa panayır kurulmakta, ilçe halkı dericilik, ayakkabıcılık gibi küçük sanatlar ve ziraatle geçinmekte, tabakhanelerde deri üretimi yapılmaktaydı. İlçede 40 kadar ayakkabı imalathanesi vardı (Gürsu, 2001:153). 1950'li yıllarda nakliye için at arabaları kullanılıyordu. Diğer taraftan 1950 yılı Biga ilçe merkezine köylerden göçlerin başladığı bir dönemdir. Bigalı esnaflar kendini geliştirmemiş ancak köylerden aldığı göç ile girişimci sınıf gelişmeye başlamıştır.

1960'lı yılların Türkiye'sinde Biga en iyi araziye sahip olan ve kendi kendine yeten ilçelerden biriydi. Bu yıllarda girişimcilik ikliminde önemli bir değişim yaşanmaktaydı. Karayollarının gelişimi ile Biga'da Karabiga Limanı aracılığı ile gerçekleştirilen denizyolu ulaşımı çekiciliğini kaybetmeye başlamış, 1950-1970 döneminde özel sektör genellikle küçük sanayi siteleri halinde biçimlenmeye başlamıştır. 1970'li yıllar Biga girişimcilik iklimi için değişimin başladığı ve hız kazandığı yıllar olarak kabul edilebilir. 1973'den önce Biga'da sanayi olarak bir üretime rastlamak mümkün değildi. Yaygın olarak un değirmenleri vardı. Ancak 1973 sonrasında sanayileşme başlamıştır. 1970'li yıllarda Biga'da üç köklü ve önemli meslek ayakkabıcılık, tabaklık ve terzilikti. Ufak tefek tezgahlarda da marangozluk yapıyordu. 1980'lere kadar çok güçlü ve köklü bir pazar ve pazarlama mekanizması vardı. Fabrika üretimi yapar, toptancı üst denilen kişiler fabrikadan ürünleri satın alır, toptancılara satışını yapardı. Toptancılarda satış noktaları olan bakkal, manifaturacılara ulaştırırdı. Fakat 1980 yılından sonra fabrikaların kendisi pazara inmeye başladı. Tüccarlar bu sistemin bitişi ile Biga'yı terk etti. 1990'larda ise Biga girişimcilik ikliminde Organize Sanayi Bölgesi'nin kuruluşu, Türkiye'nin en büyük demir-çelik fabrikalarından olan İçdaş'ın ilçeye yatırım yapmış olması önemli gelişmelerdir. Yine bu yıllarda bugüne kadar ticaret anlayışı olarak hep tarıma dayalı bir anlayış güdülmüş olan Biga'da sanayinin de gelişmesi gerektiği fark edilmiştir ve artık 2000'li yıllarda Biga'nın girişimcilik ikliminde sanayi, değişmez ve arzulanan bir parametre olarak yerini almıştır.

3.2. Biga Ekolojisinde Öncü Girişimciler ve Kaybolan Girişimsel Fırsatlar

Biga'nın girişimcilik tarihinde Cumhuriyet öncesi dönemde, 1900 yılında kurulan manifaturacılık ve 1912'de başlatılan aktarlık girişimi dikkat çekmektedir. Tablo 1'de Biga bölgesinde öncü girişimciler, iş kurma tarihleri ve iş alanları kronolojik olarak sunulmuştur.

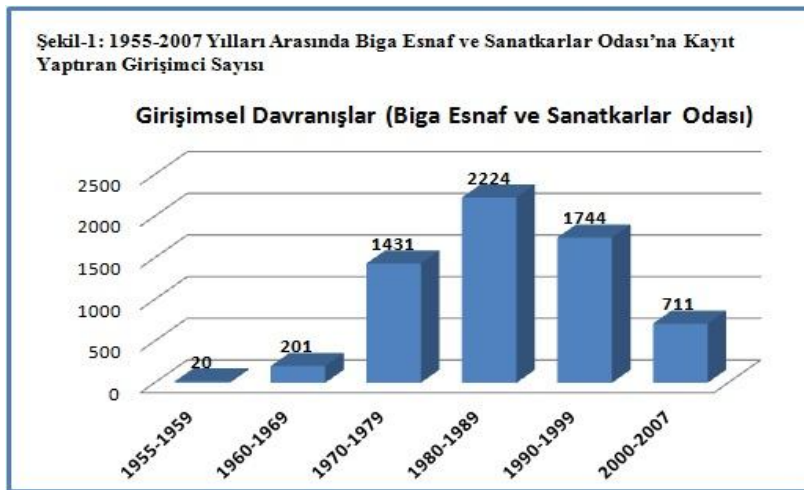
Tablo 1 :Biga Ekolojisinde Öncü Girişimciler

1900 Manifaturacılık	Hacı Ali Osman	1968 Zahirecilik/Un Fabrikası	Arif Dinç
1912 Aktarlık	Seyfettin Kürkçü	1972 Lokum-Şekerleme	Recep Bozdağ
1930 Gıda Yoğurt	Hüseyin Karpuzoğlu	1972 Doğan Mobilya	Hacı Ali Doğan
1934 Makine İmalatı	Hasan Demirkol	1972 Matbaa	Mesut Uysal
1939 Tekstil	Ahmet Şanlı	1973 İnşaat ve Tuğla Fabrikası	İbrahim Aydın
1945 İlk Torna Makinesi, İmalat	Mehmet Tunca	1974 Tekstil Boyama	Necmi Şanlı
1947 Nakliye	Ferhat Gezer	1974 Dericilik	Abdullah Arıncı
1950 Marangozluk	Hüseyin Ediz	1974 Ayakkabı İmalatı	Ahmet Şükrü Atadan
1960 Ayakkabıcılık-Mobilya	Ali Karapınar	1985 Dericilik	Mehmet Derse
1960 Konfeksiyon	İbrahim Binay	1987 Mobilya	Adnan Doğan
1963 Beyaz Eşya Tüccarı	Emin Başarır	1990 Mobilya	Ahmet Ediz

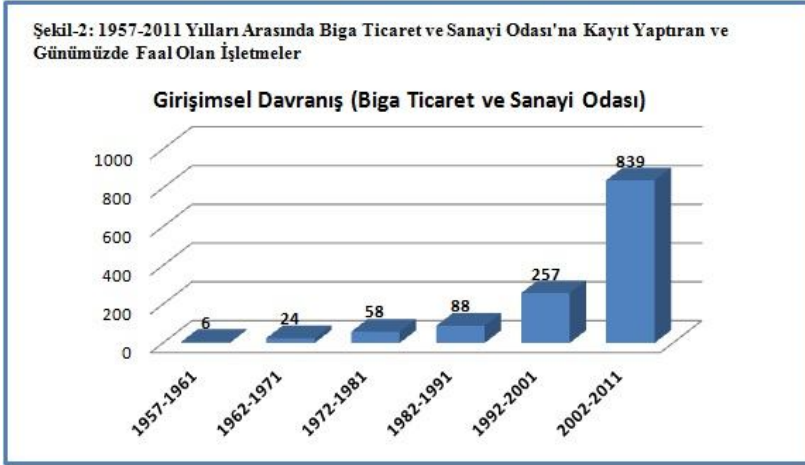
Biga Esnaf ve Sanatkarlar Odası veri tabanına dayanarak 1955'ten günümüze kaybolan iş alanları tespit edilmiştir. Bu iş alanları: Biriket İmalı, At Arabacılığı, Araba Satıcılığı ve Tamirciliği, Araba İmalciliği, Kireç Ocağı İşletmeciliği, Kalaycılık, Hamam Müsteciri, Hasırcılık, Tüfek Tamiri, Fıçıcı, Mozaik İmalı, İtriyat Alım Satımı, Semercilik, Ağaç Oymacılığı ve Nalbantlık'tır.

3.3. Girişimsel Davranışlara Yönelik Bulgular

Girişimcilerin işletme kurma davranışları Biga Esnaf ve Sanatkarlar Odası ile Ticaret ve Sanayi Odası çerçevesinde incelenmiştir. Bulgular Şekil 1 ve 2'de sunulmaktadır:

Şekil-2: 1957-2011 Yılları Arasında Biga Ticaret ve Sanayi Odası'na Kayıt Yaptıran ve Günümüzde Faal Olan İşletmeler

4. SONUÇ

Çalışma kapsamında Biga ekolojisinde girişimciliğin evrimi, çevresel dinamikler, girişimsel fırsatlar ve girişimsel davranışlar olmak üzere üç boyutta incelenmiştir. Biga bölgesinde çevresel dinamikler ele alındığında girişimciliğin gelişimine katkı sağlayan gelişmeler dahilinde bölgenin konumunun ve 1960'lara kadar Karabiga limanı aracılığıyla İstanbul'a ulaşımının kolay olmasının olumlu yönde etkili olduğu görülmektedir. Ancak karayollarının gelişimiyle liman önemini yitirmiştir. Ayrıca 1800'lü yıllardan itibaren bölgenin Kafkasya ve Balkanlardan sürekli göç alması, girişimcilik iklimini olumlu yönde etkilemiştir. Özellikle 1925 yılında gerçekleşen mübadeleyle bölgeden Rumların ayrılmasıyla oluşan boşluğu Türkler doldurmak zorunda kalmışlardır. Ek olarak bölgeye gerçekleşen göçlerle ileriki yıllarda bölgenin öncü girişimcileri olacak olanların Biga'ya yerleştikleri görülmektedir. Bu göçmenler hem bölgenin girişimsel potansiyelini artırmışlar hem de Biga'yı yeni iş alanları ile tanıştırmışlardır. Bölge girişimcilerinin genellikle ticaret üzerine odaklandıkları ve ancak 1970'li yıllardan sonra imalat ve sanayiye yöneldikleri görülmektedir.

Diğer taraftan bölgede son yüzyıldır girişimsel fırsatlar değerlendirildiğinde, at arabacılığı, nalbantlık, semercilik, hasırcılık, biriket imalatı, mandıracılık, un üretimi, ayakkabı imalatı, saraçlık ve dericilik, terzilik, marangozluk ve mobilya imalatı iş alanlarının belirli dönemlerde önde olduğu görülmüştür. Günümüzde ise mobilya imalatı hala geçerli olmakla birlikte diğerleri çekiciliğini yitirmiştir. Belirli bir öğrenme ve çıraklık dönemi gerektiren girişimsel fırsatlar özellikle 1980'lerden sonra gerilemeye ve kaybolmaya başlarken al-sat mantığına dayalı ticaret ise ilerlemiştir. 1950'lerde marangozluk 1970 ve 1980'lerde mobilya

üretimine dönüşmüş, un değirmenleri un fabrikalarına geçişini yaparken benzer dönüşüm ayakkabı imalatı, biriketçilik, hasırcılık gibi zamanının önde gelen iş alanlarında gerçekleşmemiştir.

Esnaf ve Sanatkarlar Odası kayıtları kapsamında, 1955'ten günümüze Biga bölgesinde gerçekleştirilen girişimsel davranışlar incelendiğinde özellikle 1980-89 arası dönemde 2224 adet işin kurulduğu gözlenmiştir. Bu sayı 1990-99 arası 1744'e, 2000-2007 arası dönemde ise 711'e gerilemiştir. Bu veriler çerçevesinde bölgede mikro işletmelerin ve esnaflığın azaldığı söylenebilir. Diğer taraftan Ticaret Odası kapsamında 1957-2011 arası gerçekleştirilen girişimsel davranışlar günümüzde hala faal olarak devam eden işletmeler kapsamında incelendiğinde, 1-10 yaş arasında 839 işletmenin, 11-20 yaşında 257, 21-30 yaşında 88, 31-40 yaşında 58, 41-50 yaşında 24, 50 yaş ve üzerinde ise sadece 6 işletmenin olduğu tespit edilmiştir. Bu noktada 1957-2011 yılları arasında kurulan ve günümüzde faal olan toplam 1276 işletmenin, üçte ikisi 1 ila 10 yaşındadır. Bu bulgulara dayanarak bölgede kurulan işletmelerin yaşam sürelerinin oldukça kısa olduğu belirtilebilir.

KAYNAKLAR

Bygrave, William D. ve Neil Churchill. *"The Entrepreneurship Paradigm (I): A Philosophical Look at Its Research Methodologies"*, Entrepreneurship Theory and Practice. 14:1, 1989, 7-26

Carland, Jo Ann C., Frank Hoy & James W. Carland. *"Who is an Entrepreneur?" Is a Question Worth Asking*", American Journal of Small Business. 12:4, 1988, 33-39

Creswell, J. W., Education Research: Planning, Conducting and Evaluating Quantitative and Qalitative Research, Upper Saddle River, NJ: Merrill Prentice Hall. 2002.

Gartner, William, B. *"Is There an Elephant in Entrepreneurship? Blind Assumptions in Theory Development"*. Entrepreneurship Theory and Practice. 25:4, 2001, 27-39.

Gartner, William B. *"Who is an Entrepreneur? Is the Wrong Question"*, Entrepreneurship: Theory and Practice. 13:4, 1989, 47-68.

Gartner, William B. *"A Conceptual Framework for Describing the Phenomenon of New Venture Creation"*, Academy of Management Review. 10:4, 1985, 696-706.

Gürsu, Engin, Biga, Doğu Gazetecilik Matbaacılık Yayıncılık, 2001

- Hornaday, Robert W. “*Thinking about Entrepreneurship a Fuzzy Set Approach*”, Journal of Small Business Management. 30:4, 1992, 12-23.
- Herron, Lanny & Harry J. Sapienza. “*The Entrepreneur and the Initiation of New Venture Launch Activities*”, Entrepreneurship: Theory and Practice. 17:1, 1992, 49-55.
- Jenks, Leland H. “*Approachs to Entrepreneurial Personality*”, Explorations in Entrepreneurial History. 2:2, 1950, 91-99.
- Kets de Vries, M.F.R. “*The Entrepreneurial Personality: A Person at the Crossroads*”, Journal of Management Studies. 14:1, 1977, 34-57
- Krueger, Norris F. Jr. “*The Cognitive Infrastructure of Opportunity Emergence*”, Entrepreneurship Theory and Practice. 24:3, 2000, 5-23.
- Mcgrath, Joseph E., Methodology Matters: Doing Research in the Behavioral and Social Sciences, Human-Computer Interaction: Toward The Year 2000, Morgan Kaufmann Publishers Inc., San Francisco, CA, 1994.
- Mitchell, Ronald K., Lowell Busenitz, Theresa Lant, Patricia P. McDougall, Eric A. Morse & Brock J. Smith. “*Toward a Theory of Entrepreneurial Cognition Rethinking the People Side of Entrepreneurship Research*”, Entrepreneurship Theory and Practice. 27:2, 2002, 93-104.
- Morris, Michael H., Pamela S. Lewis & Donald L. Sexton. “*Reconceptualizing Entrepreneurship an Input-Output Perspective*”. S.A.M. Advanced Management Journal. 59:1, 1994, 21-31.
- Naffziger, W. Douglas, Jeffrey S. Hornsby, Donald F. Kuratko. “*A Proposed Research Model Of Entrepreneurial Motivation*”, Entrepreneurship Theory and Practice. 18:3, 1994, 29-41
- Pearce, Lisa D. “*Integrating Survey and Ethnographic Methods for Systematic Anomalous Case Analysis*”, Sociological Methodology. 32, 2002, 103-132.
- Powell, James Donald & Charles F. Bimmerle. “*A Model Of Entrepreneurship Moving Toward Precision And Complexity*”, Journal Of Small Business Management. 18:1, 1980, 33-36.
- Shook, Christopher L., Richard L. Priem, & Jeffery E. Mcgee. “*Venture Creation And The Enterprising Individual A Review And Synthesis*”, Journal Of Management. 26, 2003, 379-399.